

Витяг з протоколу № 6
засідання відділу кримінологічних досліджень
Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності
імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України
від 05 червня 2024 р.

ПРИСУТНІ

Батиргареєва В. С. – доктор юридичних наук, професор, директор;
Колодяжний М. Г. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу;
Голіна В. В. – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України, головний науковий співробітник відділу;
Головкін Б. М. – доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу;
Новіков О. В. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
Калініна А. В. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
Шрамко С. С. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник;
Христич І. О. – кандидат економічних наук, старший науковий співробітник;
Полях Є. В. – аспірантка відділу.

З присутніх – 3 докторів наук та 5 кандидатів наук – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

Засідання проводиться у режимі відеоконференції за допомогою комунікаційного програмного забезпечення Zoom.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення дисертаційної роботи аспірантки НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України Полях Євгенії Володимирівни на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя», виконаної у НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України і поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право» щодо рекомендації до розгляду та захисту в разовій спеціалізованій вченій раді НДІ ВПЗ імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

СЛУХАЛИ:

Доповідь Полях Є. В. про результати виконаного наукового дослідження, яка у своєму виступі ознайомила присутніх із структурою дисертації, актуальністю теми дослідження, сформулювала його мету та завдання, охарактеризувала основні положення, що відображають наукову новизну, висвітлила наукову та практичну значущість одержаних результатів. Зокрема, Полях Є. В. зазначила, що заборона несанкціонованого втручання у приватне життя громадян з боку органів публічної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб та, взагалі, будь-яких інших фізичних та юридичних осіб є фундаментальним положенням законодавств багатьох країн. Політика діджиталізації, яку впроваджується в більшості країн світу, зокрема й в Україні, спрямована на полегшення взаємодії людини та держави, однак перед суспільством постає ряд загроз, однією з яких є порушення недоторканності приватного життя. Дисертантка наголосила на високому рівні занепокоєння громадськості порушеннями їх сфери приватності (51,2%

респондентів), а також на мізерній кількості виявлення таких правопорушень в цілому. До сьогодні не надана кримінологічна характеристика порушень недоторканності приватного життя, не встановлено рівень їх латентності та негативні соціальні наслідки, не класифіковано детермінанти та не визначено вплив віктимологічних чинників, бракує науково обґрунтованих рекомендацій щодо запобігання вказаному антисуспільному явищу. Саме цим, на думку автора визначається актуальність дисертаційної праці.

Як відмітила дисертантка, головна наукова новизна одержаних результатів визначається тим, що робота є першим в Україні кримінологічним дослідженням порушень недоторканності приватного життя. При цьому частина роботи присвячена удосконаленню чималої кількості раніше визначених наукових положень та таким, що віднайшли подальшого розвитку і переважно стосуються питань встановлення поняття, характерних ознак та меж приватності, структури детермінаційного комплексу порушень недоторканності приватного життя, характерних для сучасності способів посягання на приватне життя, ролі віктимологічної профілактики, міжнародного та зарубіжного доступу боротьби з досліджуваними порушеннями тощо.

Полях Є. В. додала, що задля досягнення мети кримінологічного дослідження порушень недоторканності приватного життя було поставлено чимало завдань, які, на думку авторки, було досягнуто.

Дисертантка зауважила, що емпіричну базу дослідження склали дані правоохоронної та судової статистики за 2015–2023 рр., судові рішення, а також результати двох опитувань з проблем порушення недоторканності приватного життя, які проводилися шляхом анкетування окремо серед працівників правоохоронних органів та суддів (4730 респондентів) і населення в цілому (1152 респонденти). У свою чергу теоретична база дослідження складається з понад 330 джерел наукової літератури, серед яких є окремі наукові праці іноземною мовою.

Полях Є. В. зазначила, що результати дослідження були оприлюднені на 5 науково-практичних конференціях, основні положення, висновки та пропозиції, що сформульовані за результатами дисертаційної роботи, викладено у 4 статтях, опублікованих у наукових фахових виданнях, що є достатнім для відображення повною мірою основних положень та висновків дисертаційної праці.

По закінченню доповіді Полях Є. В. були поставлені присутніми такі запитання:

Колодяжний М. Г.: Євгенія Володимирівна, поясніть, будь ласка, чому аналіз офіційної статистичної інформації базується у рамках 9 років, а не більш традиційних часових проміжках, характерних для кримінологічних досліджень?

Полях Є. В.: Дякую за запитання. Дійсно, найбільш розповсюдженими проміжками часу, які обирають дослідники для вивчення статистичної інформації у межах власних кримінологічних досліджень, є періоди 5 та 10 років, що дозволяє оцінити тенденції розвитку явища у середньостроковій та довгостроковій перспективі. Цілком логічно, що аналіз статистичної інформації у межах нашого дослідження мав би відбуватися з 2014 р., що відповідало б десятию рокам, однак вказаний рік знаменується початком збройної агресії РФ на сході України та анексією АРК, що є причинами внутрішнього переміщення населення та еміграції,

втрати двох обласних центрів – міст Луганськ та Донецьк, втрати територій автономного утворення у складі держави, що були осередками, зокрема, правоохоронних органів, відтак, щонайменше, неможливо отримати необхідну статистичну інформацію про реальний рівень злочинності. У 2015 р. ситуація стабілізується і, незважаючи на проведення АТО/ООС на сході України та анексію півострова Крим, до початку 2022 р. лінія розмежувань між підконтрольною Україні територією та окупованими РФ районами Донбасу не змінюється, міграційні процеси вирівнюються, відповідні правоохоронні органи та інші органи публічної влади функціонують у межах інших адміністративно-територіальних одиниць відповідних областей (крім АРК). Повномасштабне вторгнення РФ у лютому 2022 р. помітно відбивається на статистичних даних. Існує думка, що роки на які припадає збройний конфлікт, краще виключати з процедури дослідження, однак введення на всій території України правового режиму воєнного стану, що автоматично обмежує певні права громадян, зокрема і право на недоторканність приватного життя, у аналізованій період має виняткову цінність для проведення дослідження та створює підґрунтя для певних висновків.

Голіна В. В.: Серед заходів запобігання порушенням недоторканності приватного життя Ви вказали на потребу розширення повноважень Департаменту у сфері захисту персональних даних, а саме надання останньому «каральної» функції. Чи не суперечить це чинному законодавству України?

Полях Є. В.: Дякую, Володимире Васильовичу. Так, дійсно, у структурі Секретаріату Уповноваженого ВРУ з прав людини вже давно створено окремий Департамент у сфері захисту персональних даних, однак його повноваження досить обмежені та здебільшого формальні, тому і не дієві. Побудова ж абсолютно нової моделі адміністративного захисту на чолі з органом, що має каральну функцію та можливістю останнього притягувати до адміністративної відповідальності винних осіб шляхом безпосереднього винесення постанови про накладення адміністративного стягнення без звернення до суду, реально можлива і навіть сьогодні, без імплементації так званого Загального регламенту, не суперечить чинному законодавству. Зокрема, Закону України «Про адміністративну процедуру» передбачає, що розгляд і вирішення справи провадиться адміністративним органом, тобто органом виконавчої влади, органом влади Автономної Республіки Крим, органом місцевого самоврядування, їх посадовими особами, іншими суб'єктами, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації. У свою чергу, функції публічної адміністрації передбачають надання адміністративних послуг, здійснення інспекційної (контрольної, наглядової) діяльності, вирішення інших справ за заявою особи або за власною ініціативою адміністративного органу. Ці ж функції виконує й Департамент. Такий механізм лише доповнює існуючі засоби захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина, не відмінює їх і не тягне перегляду компетенції державних органів, які забезпечують захист і поновлення порушених прав і свобод, однак робить захист більш доступним, що є вельми актуальним з огляду на перевантаження судів.

Калініна А. В.: Шановна пані Євгеніє, що Ви можете зазначити щодо типового портрету особи злочинця? Чи були складнощі дослідження особи злочинця під час проведення Вами наукового дослідження?

Полях Є. В.: Дякую, Аліно Владиславівно, за запитання. Розпочну з останнього – складнощів. Найперша та, по суті, основна складність у ході дослідження особи злочинця полягала у незначній кількості виявлених осіб, які вчинили кримінальні правопорушення проти приватності, та відсутності засуджених осіб, які реально відбувають покарання за ці кримінальні правопорушення. Ці підстави унеможливили проведення анкетування та інтерв'ювання таких осіб, а, отже, й отримання достовірних відомостей про їх соціально-демографічні, морально-психологічні та кримінально-правові ознаки на основі статистичних закономірностей. З іншого боку, ми не могли оминати розгляд питання типового портрету особи злочинця, тому було прийняте рішення провести аналіз наявних у відкритому доступі судових рішень, як єдиного джерела інформації, не дивлячись на їх обмежену кількість. На підставі отриманих даних була встановлена можливість проведення категоризації осіб-злочинців за двома критеріями – цілеспрямованість злочинної поведінки та наявність доступу до персональних даних потерпілих. У межах першого блоку згруповано: осіб, які мають корисливу мотивацію (особи, які знаходяться у скрутному матеріальному становищі та вчиняють кримінальне правопорушення з метою його покращення; особи, злочинна діяльність яких спрямована на отримання значних грошових коштів або інших матеріальних благ) та осіб, що порушують право на приватність інших осіб через міжособистісні стосунки, а в другому – осіб, які відповідно до професійних та службових обов'язків здійснюють збір та обробку персональних даних громадян; осіб, які мають легальний доступ до конфіденційної інформації про осіб; осіб, які здобувають персональні дані інших осіб шляхом порушення чинного законодавства; осіб, які випадково отримують персональні дані інших.

Після відповідей Полях Є. В. на запитання з характеристикою її роботи виступив науковий керівник – **кандидат юридичних наук Новіков Олег Володимирович**, який доповів присутнім про процес виконання Полях Є. В. індивідуального плану під його науковим керівництвом. Він підкреслив актуальність теми дисертації та відзначив, що це перше в Україні кримінологічне дослідження проблематики порушень недоторканності приватного життя. Метою дисертаційної роботи є поглиблений кримінологічний аналіз порушень недоторканності приватного життя, історичних аспектів його генези на основі вивчення міжнародного, зарубіжного та національного законодавства та судової практики, теоретичних праць у межах цієї проблеми і, в свою чергу, виробити науково-обґрунтовані стратегічних напрямів запобігання порушенням приватності.

Як відзначив О. В. Новіков, під час здійснення дослідження аспіранткою було проявлено належний рівень знань та вмінь щодо відбору та використання різноманітних загальнонаукових та спеціально-наукових методів пізнання, в тому числі історичного, порівняльно-правового, конкретно-соціологічного, статистичного тощо.

У цілому в дисертації запропоновані нові науково обґрунтовані теоретичні та прикладні результати проведеного дослідження, а також розв'язані конкретні

наукові завдання в галузі кримінології. Структура роботи, виклад її тексту, оформлення виконано відповідно до вимог, які пред'являються до наукових робіт такого рівня.

Вивчення змісту дисертації дозволяє зробити висновок про те, що поставленої мети досягнуто, завдання виконані. Достовірність отриманих результатів та доведеність зроблених висновків підтверджуються обсягом опрацьованих автором судових рішень, літературних джерел, їх критичним аналізом з наведенням конкретних рекомендацій.

Наукові положення, пропозиції, рекомендації та висновки, викладені у дисертації, мають належний ступінь обґрунтованості. Практичне значення одержаних результатів полягає у тому, що розроблені у роботі положення та рекомендації поглиблюють наукові знання щодо об'єкта дослідження та сприяють всебічному розумінню явища порушення недоторканності приватного життя та способів запобігання його проявам.

За час роботи над дисертацією Полях Є. В. проявила себе як відповідальна дослідниця, здатна вирішувати складні теоретичні та практичні задачі. Творчий підхід до проведення наукової розвідки забезпечив наповненість дисертаційної роботи не лише теоретичною, але і практичною значущістю.

Таким чином, викладене дозволяє зробити висновок про те, що дисертація на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя», яка представлена до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії, є самостійним завершеним дослідженням, виконаним на належному рівні та відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502), а також Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502), а її авторка – Полях Євгенія Володимирівна – заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Після цього слово було надано **науковцям, фахівцям з тематики дослідження** для оцінки наукової роботи:

Головкін Б. М. – доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник зазначив, що в наш час значними темпами зростає рівень проникнення цифровізації у всі аспекти життя людини, зокрема й у її приватність, що, в свою чергу, провокує зниження рівня захисту останньої. Така проблема істотно посилюється й через латентний характер відповідних проявів, оскільки потерпілі від порушень недоторканності приватного життя можуть й не здогадуватися, що стали жертвою відповідного злочинного посягання. Саме рівень латентності та соціальні наслідки таких порушень роблять нагальною потребу у відповідному науковому дослідженні з метою пізнання його природи та розробки адекватних й ефективних заходів щодо обмеження поширення цього негативного

соціального явища в українському суспільстві, що підтверджує актуальність обраної теми.

Науковець відзначив високий науковий рівень представленої дисертаційної роботи та індивідуальність письмового стилю мовлення, що зустрічається не часто серед молодих вчених. Також представлена робота характеризується нагальною актуальністю проблематики та завершеністю – дисертанткою виконано всі поставлені завдання та, в кінцевому, досягнуто мету дослідження, що полягала у поглибленому кримінологічному аналізі порушень недоторканності приватного життя та розробленні на його основі стратегічних напрямів запобігання останнім.

Разом з тим Головкін Б. М. звернув увагу на дещо неконкретизоване відображення висновків до підрозділів 1.1 та 1.2, тому рекомендував переосмислити поданий матеріал та, за потреби, оновити положення, віднесені до висновків у кінці розділу I.

Як підсумок, Головкін Б. М. зазначив, що дисертаційне дослідження Полях Євгенії Володимирівни на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» виконане у відповідності до вимог оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44. Авторка, Полях Євгенія Володимирівна, у свою чергу, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Голіна В. В. – доктор юридичних наук, професор, головний науковий співробітник відділу кримінологічних досліджень зазначив, що кримінальна відповідальність за порушення недоторканності приватного життя не є новелою сучасного законодавства. Водночас за десятиліття її існування в кримінальному праві України кількість порушень приватності не зменшилася, а навпаки – зростає з геометричною прогресією, що робить нагальною активізацію наукових пошуків у межах кримінології задля вироблення дієвих способів протидії та запобігання останнім, тому тема є актуальною.

Голіна В. В. указав, що теоретичні положення, висновки й пропозиції дисертантки характеризуються достатнім рівнем обґрунтованості та виразними елементами наукової новизни; дисертантка досягла поставленої мети та виконала дослідницькі завдання. Дисертація відрізняється грамотним текстом, у цілому класичною для дисертацій з кримінології структурою змісту. Сам текст роботи сприймається легко, виклад є логічним, послідовним. Вітається, що у дисертації наведено чимало типових прикладів, зокрема із судової практики, незважаючи на мізерну кількість судових рішень, а також те, що робота містить чималу кількість ілюстративного матеріалу, що надає результатам статистичних спостережень наочності.

Попри достатньо високий науковий рівень дисертації, вона не позбавлена деяких суперечливих положень або технічних недоліків. Висловлено побажання щодо розширення кримінологічного аспекту проблематики порушень недоторканності приватного життя. Також по тексту дисертації зустрічається

плутанина у використанні понять «методологія» та «методика», що потребує перегляну. Окрім цього, В. В. Голіна зазначив на доцільності зробити пояснючі виноски до тих графіків, де відображені результати анкетування респондентів з можливим вибором декількох варіантів відповідей.

Незважаючи на висловлені зауваження і рекомендації, у цілому вони не знижують, на думку В. В. Голіни, наукової цінності рецензованої праці, адже дисертація відбулась. Це дає підстави для загального висновку: у дослідженні сформульовано і обґрунтовано достатню кількість висновків та положень, які свідчать про вагомий внесок автора у розвиток проблеми запобігання порушенням недоторканності приватного життя в Україні.

У підсумку В. В. Голіна вказав, що дисертація Полях Євгенії Володимирівни «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя», подана на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – «Право», є самостійним, завершеним науковим дослідженням, в якому отримано нові науково обґрунтовані результати, та відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії.

Доктор юридичних наук, професор, директор Батиргарєєва В. С. у своєму виступі зазначила, що право на приватність є одним із основоположних принципів світових демократій та закріплюється у багатьох міжнародно-правових актах, а також конституціями більшості незалежних демократичних держав. Однак, з розвитком Інтернету, інформаційних та телекомунікаційних технологій, мережі paperless, автоматизованої обробки персональних даних тощо перед світовою спільнотою постає чимало загроз, однією з яких є порушення недоторканності приватного життя, тому дослідження проблематики з кримінологічної точки зору є актуальним, і ця актуальність день за днем лише зростає.

Оцінка дисертації Полях Є. В. та опублікованих аспіранткою друкованих наукових праць дозволяє зробити висновок про актуальність теми дослідження та належний рівень досягнення поставленої наукової мети з урахуванням вирішення окреслених дослідницею завдань.

Батиргарєєва В. С. вважає, що викладені положення, які стосуються постановки проблеми в цілому, окремих її аспектів та способів їх вирішення переконують у тому, що відповідні питання мають теоретичну і практичну важливість, недостатньо розроблені в національній науці та перспективні для опрацювання. Робота спирається на широку та різноманітну джерельну та емпіричну базу, зокрема опитування значної кількості респондентів. Висновки та пропозиції роботи отримано із застосуванням традиційних методів наукових досліджень. Актуальність теми дисертації підтверджується її узгодженістю з пріоритетними напрямками наукових досліджень Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса.

Водночас дисертація, на думку В. С. Батиргарєєвої, не позбавлена деяких моментів, які потребують обговорення та уточнення. Зокрема, вбачається доцільним більш докладно розкрити зміст інституту «права на забуття» та можливостей його застосування у межах кримінологічного запобігання порушенням приватності.

У підсумку В. С. Батиргарєєва наголосила, що дисертація «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» є кваліфікаційною науковою працею, яка виконана особисто здобувачкою, розв'язує конкретну наукову задачу, є актуальною, завершеною і такою, що має теоретичну і практичну значущість. Отже, на цій підставі, а також з урахуванням того, що дисертація «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, дисертація може бути рекомендована до розгляду у спеціалізованій вченій раді з метою здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

Калініна А. В. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник вказала, що численні випадки порушення недоторканності приватного життя завжди викликають неабиякий резонанс у громадянському суспільстві, разом з тим, такі порушення виявляються нечасто, на що вказує статистика обліку кримінальних правопорушень за останні 10 років. Станом на сьогодні особливого змісту та значення набуває удосконалення системи захисту приватного життя й, зокрема, кримінологічними способами та засобами, тому обрана тема є актуальною.

Фахівчиня відзначила високий науковий рівень представленої дисертаційної роботи, зокрема, дисертанткою виконано поставлені завдання у повній мірі і, як наслідок, досягнуто окреслену мету. Загалом дисертація характеризується науковим стилем викладення матеріалу, а також, окрім іншого, обсягом солідного опитування кількох груп респондентів (працівників правоохоронних органів та суддів, а також окремо представників громадськості).

Разом з тим, на її думку, в роботі присутні такі недоліки. Зокрема, виклад матеріалу, що характеризує портрет особи злочинця, здається не послідовним, відмінним від типової форми викладу, якою користуються дослідники. Також А. В. Калініна поставила під сумнів твердження дисертантки про те, що аналіз судових справ дає інформацію про злочинність, зазначивши, що відповідне положення є дискусійним і краще використовувати формулювання «надає деяке уявлення».

Як підсумок, А. В. Калініна висловила думку про те, що дисертація Полях Є. В. відповідає основним вимогам, які пред'являються до такого роду наукових праць, а саме вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку

присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, та може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді.

Шрамко С. С. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник зазначила, що актуальність обраної теми дослідження зумовлюється посиленням уваги громадян на проблематику захисту персональних даних та конфіденційної інформації про власне життя, що спровоковані постійними хакерськими атаками, витокami даних з державних реєстрів, обмеженнями у захисті персональних даних, яких зазнало населення країни у зв'язку з введенням правового режиму воєнного стану, цифровізацією суспільних відносин тощо.

Робота дисертантки Полях Євгенії Володимирівни «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» є актуальним, завершеним і таким, що має теоретичну і практичну значущість дослідженням. Аналіз праці дисертантки дає підстави говорити про виконання поставлених завдань та досягнення окресленої мети дослідження у повній мірі.

Вчена позитивно оцінила рецензовану наукову роботу та зазначила, що дисертантка проявила глибокі теоретичні та практичні знання з окресленої проблематики, вміння самостійно узагальнювати і аналізувати нормативні матеріали, загальну та спеціальну літературу, робити правильні, науково-обґрунтовані висновки, формулювати визначення правових понять і пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства та практики його застосування. Проте загальна позитивна оцінка розглядуваної роботи Полях Є. В. все таки дозволяє висловити певні зауваження. Зокрема, у стані наукового розроблення, серед іншого, дисертантка вказує на дисертаційне дослідження І. Б. Король та запропоновані дослідницею групи мотивів порушень приватності, однак не розкриває їх, що доцільно було б зробити у ході дослідження особи злочинця. Також Сабріє Сейтжелієвна відзначила, що поняття «кримінологічна характеристика» трактується дисертанткою при описі кримінологічних показників занадто вузько. Робота стала б більш яскравою, якби дисертантка скористалася широким підходом до розуміння цього поняття, доповнивши текст роботи характеристикою, наприклад, географії вказаного виду злочинів.

Проте С. С. Шрамко вказала, що представлена робота відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка, Полях Євгенія Володимирівна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Христич І. О. – кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник зазначила, що з метою охорони та захисту права на недоторканність

приватного життя особи державою встановлено кримінальну відповідальність за його порушення. Разом з тим, наявні державні механізми, на жаль, не гарантують ефективного захисту приватності. Значною мірою це пов'язано зі стрімким розвитком науки і техніки в інформаційній сфері та суцільною «комп'ютеризацією» населення. Тому сучасні кримінологічні пошуки оптимальних шляхів запобігання вказаному явищу не втрачають своєї актуальності.

Христич І. О. наголосила, що робота дуже цікава, виконана доброякісно з застосуванням значної кількості літературних джерел в галузях як кримінального, так і цивільного, і адміністративного права. Список літератури зроблено виважено у світі сучасних рекомендацій. Дуже доцільно і якісно проаналізовано стан законодавства в багатьох закордонних державах. В цілому, фахівчиня вважає, що дисертанткою виконано всі поставлені завдання та досягнуто зазначену у дослідженні мету.

До зауважень І. О. Христич віднесла деякі редакційні огріхи, зокрема, дуже часте використання «тобто» (паразит наукової думки). Вчена внесла свої рекомендації щодо посилянь на відомих вчених, які зараз вже померли, вказуючи на те, що все ж краще писати «стверджував М. Панов» (с. 68), «пропонував Закалюк А.» (с. 166), «дотримувався А. Зелінський» (с. 191) тощо.

У підсумку І. О. Христич здійснила загальний висновок про те, що надана на рецензування дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, а також паспорту спеціальності 081 «Право», а тому робота може бути рекомендована до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса НАПрН України.

Колодяжний М. Г. – кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу зазначив, що наявність інформаційних технологій створює реальні можливості порушення права людини на таємницю приватного життя людини, яке закріплене в ст. 32 Конституції України. Для забезпечення недоторканності приватного життя держава встановила кримінальну відповідальність за порушення останнього. Однак, незважаючи на існування кримінально-правової охорони права недоторканності приватного життя особи, порушення цього права залишається досить великою проблемою, вирішення якої не втрачає своєї актуальності.

Науковець акцентував увагу на тому, що аспіранткою та науковим керівником обрано актуальну та малодосліджену тему, а також відзначив високий рівень виконання дослідження. Позитивним завідувач відділу відмітив те, що робота містить солідний список літератури (більше 330 джерел), з яких кожне 5 – англomовне, а також повну відсутність російськомовних джерел. Робота базується на глибокому дослідженні судової практики, попри її обмежену кількість, а також

солідній емпіриці – двох опитуваннях, в яких взяло участь майже 6 тисяч респондентів сукупно. Заслуговує на увагу аналіз статей проекту КК України, де передбачена кримінальна відповідальність за посягання на приватність. В цілому поставлені перед дослідницею завдання є виконаними, а мету дослідження досягнуто в повному обсязі.

Разом з тим, Колодяжний М. Г. виділив ряд таких зауважень. Зокрема, у новизні формулювання «зроблено спробу обчислення грошового еквіваленту» краще подати як «визначено грошовий еквівалент», тому що таким чином авторка наче применшує результати свого дослідження.

Хотілося б, щоб дослідниця доповнила кримінологічну характеристику даними щодо географії, топографії цих кримінальних правопорушень, наявна емпірична база дозволяє дослідити ці показники. Також у дисертації замало даних, що розкривають специфіку кримінологічної характеристики особи злочинця, винного у посяганні на приватність.

Таким чином Колодяжний М. Г. констатує, що окремі виявлені в ході рецензування недоліки стосуються здебільшого дискусійних питань, порушених в роботі, або мають характер побажань, спрямованих на покращення окремих її положень, та не знижують загальної позитивної оцінки наукової новизни, практичної цінності й ступеня завершеності праці.

Дисертація «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» відповідає вимогам до оформлення дисертації, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 12 січня 2017 р. № 40, та Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, а її авторка, Полях Євгенія Володимирівна, заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Узагальнюючи результати обговорення, дисертацію Полях Є. В. «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» можна рекомендувати до подання до Вченої ради НДІ ВПЗ з метою створення разової спеціалізованої ради для її захисту.

На основі результатів обговорення присутніх на засіданні вирішили запропонувати такий

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя», поданої на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження. Право людини на недоторканність приватного життя є одним із фундаментальних конституційних прав особи, яке поряд з правом на життя, здоров'я, честь, гідність та безпеку забезпечує її існування та розвиток. До того ж, заборона на несанкціоноване втручання у приватне життя громадян є фундаментальним положенням законодавств багатьох країн, не виключенням є й Конституція України. Роками раніше Україна взяла курс на так звану «діджиталізацію», яка спрямована на полегшення взаємодії людини та держави, однак перед суспільством постає ряд загроз, однією з яких є саме порушення прайвесі, що може відбуватися дуже великою кількістю способів.

Кримінологічні аспекти порушення недоторканності приватного життя у межах українського правового поля є майже недослідженими. Питанням кримінально-правової охорони недоторканності приватного життя свої наукові пошуки присвятили О. Горпинюк, Ю. Дем'яненко, І. Король, С. Лихова та О. Сосніна. Лише у дисертаційному дослідженні І. Король частково розглянуто кримінологічні аспекти порушень недоторканності приватного життя. Серед наукового доробку вітчизняних науковців чимало праць, в яких які аналізували поняття приватного життя, його природу, зміст, структуру, межі, особливості правового регулювання, визначали основні підходи щодо вдосконалення юридичного механізму забезпечення права на недоторканність приватного життя, а також окремі його складові та аспекти, зокрема, персональні дані. Цим займалися такі авторів, як О. Андрієвська, П. Андрушко, О. Барабаш, В. Басай, М. Бем, В. Брижко, О. Білоусов, В. Бобрик, В. Гальцова, М. Гнетнев, К. Голдзіцький, І. Городинський, О. Готін, О. Дмитренко, Л. Ємчук, С. Єсімов, І. Зінченко, А. Кардаш, Ю. Когут, Д. Кондратов, О. Кулініч, Ю. Луценко, М. Мазур, М. Мельник, К. Мельник, І. Михайленко, В. Парасюк, В. Породько, О. Посикалюк, І. Присяжнюк, Р. Радейко, О. Радкевич, О. Родіоненко, І. Романюк, А. Самодін, В. Серьогін, О. Сидельников, М. Сисоєнко, І. Спасибо-Фатєєва, Р. Стефанчук, О. Фаїзова, Н. Філатова-Білоус, О. Храмцов, О. Червякова, Н. Уханова тощо. Однак, порушення недоторканності приватного життя в цілому ще не були предметом окремого кримінологічного дослідження в Україні.

Станом натеper українськими науковцями не надана кримінологічна характеристика порушення недоторканності приватного життя на теренах України, не встановлено рівень його латентності та негативні соціальні наслідки, не класифіковано детермінанти та не визначено вплив віктимологічних чинників, бракує науково обґрунтованих рекомендацій щодо запобігання вказаному

антисуспільному явищу. Таким чином, обрана тема характеризується актуальністю, потребує особливої уваги, а її розгляд на рівні дисертаційного дослідження для здобуття ступеня доктора філософії є доцільним.

Мета і завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є поглиблений кримінологічний аналіз порушень недоторканності приватного життя, історичних аспектів його генези на основі вивчення міжнародного, зарубіжного та національного законодавства та судової практики, теоретичних праць у межах цієї проблеми і, в свою чергу, виробити науково-обґрунтовані стратегічних напрямів запобігання порушенням приватності.

Задля досягнення вказаної мети автором було сформульовано такі завдання:

- визначити характерні особливості закріпленого Конституцією України права особи на недоторканність приватного життя;
- дослідити питання правового регулювання охорони приватного життя в Україні;
- здійснити огляд стану наукового розроблення проблеми порушення недоторканності приватного життя;
- визначити методологічні засади дослідження порушень недоторканності приватного життя;
- дослідити сучасний стан та тенденції розвитку порушень недоторканності приватного життя;
- окреслити негативні соціальні наслідки порушень недоторканності приватного життя та обчислити їх вартісний еквівалент;
- встановити рівень латентності порушень недоторканності приватного життя та основні причини, що на нього впливають;
- виокремити та класифікувати характерні особливості кримінологічних детермінант порушень недоторканності приватного життя;
- проаналізувати міжнародний та зарубіжний досвід запобігання порушенням недоторканності приватного життя та встановити можливості його застосування у вітчизняній превентивній практиці;
- розробити стратегічні напрями розвитку державної політики у сфері запобігання порушенням недоторканності приватного життя;
- висвітлити основні напрями віктимологічного запобігання порушенням недоторканності приватного життя.

Об'єкт дослідження – суспільні відносини, що виникають у зв'язку з порушеннями недоторканності приватного життя та приватності в цілому, а також діяльність різних соціальних інституцій щодо їх запобігання.

Предмет дослідження – кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя.

Методи дослідження обрано відповідно до поставленої мети, окреслених завдань, визначеного об'єкта й предмета дослідження. Основні філософські категорії, принципи та прийоми теорії пізнання, закони і категорії діалектики, а також вчення про соціальний детермінізм стали методологічним базисом дослідження. Сукупне використання цих методів дозволило досягти поставленої мети й забезпечити достовірність отриманих результатів. Філософський

(діалектичний) метод визначив логіку проведення наукового пошуку всього дослідницького процесу, оскільки кримінологічна природа порушень приватності, зокрема й порушення недоторканності приватного життя, пізнається саме за допомогою діалектичних методів. Крім того, за їх допомогою з'ясовуються тенденції розвитку порушень, пояснюється детермінація, розробляються заходи запобігання.

Методологічним стрижнем дослідження проблематики порушень недоторканності приватного життя з кримінологічної точки зору стало застосування конкретно-соціологічних, статистичних методів пізнання та методу спостереження, завдяки використанню яких й стало можливим формування емпіричного підґрунтя всього дослідження. *Метод спостереження* застосовано задля найбільш адекватного відтворення емпіричного факту як наукового аргументу для підтвердження/спростування припущень про рівень латентності, його причини, роль віктимної поведінки жертви у механізмі спричинення порушень приватності тощо (підрозділи 2.2, 2.3, 2.4, 3.3). *Конкретно-соціологічні методами* (опитування, вивчення документів, контент-аналіз публікацій в ЗМІ та повідомлень в мережі Інтернет) використано для надання кримінологічної характеристики досліджуваного явища, визначення рівня його латентності, встановлення особливостей віктимної поведінки жертв досліджуваних кримінальних правопорушень, розробки рекомендації щодо напрямів і заходів запобігання таким кримінальним правопорушенням (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3). *Статистичні методи пізнання* (зведення і групування, статистичного аналізу, табличний та графічний методи, метод обрахування абсолютних і відносних величин) були використані для узагальнення і опрацювання результатів анкетувань, статистичної інформації правоохоронних та судових органів, а також при дослідженні кримінальних справ (кримінальних проваджень), обробці і аналізі його результатів (підрозділи 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 3.2, 3.3). У процесі підготовки дисертації, зокрема на теоретичному рівні дослідження порушень недоторканності приватного життя, використовувалися такі методи, як: методи висунення наукових гіпотез, індукції та дедукції (підрозділи 2.3, 2.4); порівняльно-правовий (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 3.1); доктринальний (усі підрозділи дослідження); системно-структурний (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 2.4, 3.2, 3.3); історико-правовий (підрозділи 1.1, 1.3, 3.1); логіко-семантичний та логіко-догматичний (усі підрозділи дослідження) методи наукового пізнання.

Нормативно-правову базу роботи складають Конституція України, кодекси та інші закони України, закони і кодекси зарубіжних країн, а також акти міжнародного законодавства.

Теоретичну базу дослідження складають наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених у галузі філософії, теорії держави і права, конституційного права, цивільного права, адміністративного права, публічного управління та адміністрування, кримінального права, кримінології, правової статистики, соціології, психології, IT-права, кібербезпеки та інших галузей знань за проблематикою.

Емпіричну базу дослідження складають статистичні дані Офісу Генерального прокурора про зареєстровані (обліковані) в Україні кримінальні правопорушення

проти приватності за 2015–2023 рр.; статистичні дані обласних прокуратур про зареєстровані (обліковані) в Україні кримінальні правопорушення проти приватності за 2015–2023 рр.; дані статистичної звітності судової влади України за 2015–2023 рр. щодо осіб, які були засуджені за кримінальні правопорушення проти приватності; дані ЄДРСР щодо ухвалених судом рішень із кримінальних проваджень за фактами вчинення кримінальних правопорушень проти приватності (вивчено 105 судових рішень); дані Державної служби статистики України; результати двох опитувань з проблем порушення недоторканності приватного життя, які проводилися шляхом анкетування окремо серед працівників правоохоронних органів та суддів (4730 респондентів) і населення в цілому (1152 респонденти).

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є одним з перших ґрунтовних кримінологічних досліджень порушення недоторканності приватного життя. Серед найбільш результатів, що розкривають новизну роботи, можна вважати такі положення, висновки і пропозиції:

уперше:

– встановлено факт обмеженості права на приватність в Україні для деяких категорій суб'єктів, зокрема осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, та деяких прирівняних до них осіб, членів їх сімей, а також призовників, військовозобов'язаних та резервістів;

– проведено кримінологічну характеристику порушень недоторканності приватного життя в Україні за 2015–2023 рр., зокрема, встановлено, що відсоток у загальній структурі правопорушень проти приватності (загальна та найбільш поширені спеціальні норми) складає близько 12%;

– розраховано «ціну» порушень недоторканності приватного життя та виокремлено групи наслідків від негативного впливу таких порушень на хід розвитку держави та самопочуття громадян;

– з'ясовано, що співвідношення між потенційно облікованими та невідомими фактами втручання у право на приватне життя наближене до 1:9, на яке впливають чинники об'єктивного та суб'єктивного характеру, що говорить про високий рівень латентності;

– запропоновано п'ять стратегічних напрямів запобіжного впливу;

удосконалено:

– уявлення про структуру детермінаційного комплексу порушень недоторканності приватного життя та вирізняє чинники, що пов'язані з цифровізацією суспільних відносин; чинники, що пов'язані з недостатнім захистом інформації; чинники, що пов'язані з роботою правоохоронних органів, а також соціально-економічні, соціально-політичні (правові), соціально-культурні та віктимологічні чинники;

– положення про характерні для сучасності способи посягання на недоторканність приватного життя, зокрема, фішинг; хакінг; перевищення службових повноважень чи зловживання ними; використання технічних засобів як аудіо-, відео, фотофіксації, так і для поширення інформації;

– судження про особливу значущість віктимологічної профілактики порушень приватності та запропоновано комплексний підхід до практичного впровадження конкретних заходів на всіх рівнях запобігання;

дістали подальшого розвитку:

– доктринальні положення про категорію приватність, зокрема, щодо практичної неможливості наведення єдиної сталої дефініції поняття, а також вичерпного переліку аспектів фізичної та моральної недоторканності, що його складають;

– теоретичні напрацювання щодо встановлення меж приватності індивіда та дуальної природи досліджуваного явища, а також положення про інші істотні ознаки досліджуваного права;

– уявлення про міжнародний та зарубіжний досвід запобігання порушенням недоторканності приватного життя на прикладі Великої Британії, Німеччини, Японії та США, а також низки міжнародних утворень.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що розроблені в дисертації положення, висновки і рекомендації спрямовані на наукове осмислення порушень проти приватності та визначення шляхів протидії цьому негативному соціальному явищу, тому становлять як теоретичний, так і практичний інтерес. Результати дослідження можуть бути використані у науково-дослідній сфері, правотворчій площині, правозастосовній діяльності та освітньому процесі.

Особистий внесок здобувача. Дисертаційна робота виконана автором самостійно. Сформульовані в ній положення та висновки, що становлять її наукову новизну, розроблені особисто та є результатом власного дослідження. Наукові ідеї та розробки оприлюднено у наукових фахових виданнях України без співавторів.

Апробація матеріалів дисертації. Основні положення й висновки дослідження обговорювались на засіданнях відділу кримінологічних досліджень НДІ ВПЗ ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України. Окремі результати дослідження оприлюднено на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях: «Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції» (м. Харків, 17 лютого 2023 р.), «Права та основоположні свободи людини у контексті євроінтеграції України» (м. Харків, 04 жовтня 2023 р.), «Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики» (м. Миколаїв, 21 грудня 2023 р.), «Правова система та державотворення: історичний вимір і сучасні тенденції» (м. Ужгород, 16–17 лютого 2024 р.).

Публікації. Головні теоретичні положення й висновки дисертації викладено у 9 наукових працях, 4 з яких – наукові статті, опубліковані у фахових наукових виданнях України, 5 – тези доповідей на наукових конференціях та круглих столах.

Список публікацій здобувача за темою дисертації

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Полях Є. В. Генезис та сучасний зміст права на недоторканність приватного життя. *Журнал східноєвропейського права*. № 91. 2021. С. 100–109. URL: http://easternlaw.com.ua/wp-content/uploads/2021/08/poliakh_91.pdf

2. Полях Є. В. Кримінологічна детермінація порушення недоторканності приватного життя. *Питання боротьби зі злочинністю*. Вип. 45. 2023. С. 149–159. DOI: 10.31359/2079-6242-2022-45-149.

3. Полях Є. В. Латентність порушень недоторканності приватного життя: її рівень та причини виникнення. *Питання боротьби зі злочинністю*. Вип. 46. 2024. С. DOI:

4. Полях Є. Можливості застосування міжнародного та зарубіжного досвіду запобігання порушенням недоторканності приватного життя у вітчизняній превентивній практиці. *Юридичний вісник*. 2023. № 6. С. 290–300. DOI: 10.32782/yuv.v6.2023.36.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

5. Полях Є. В. Щодо віктимологічних чинників кримінальних правопорушень проти приватності. *Актуальні проблеми протидії злочинності та корупції*: збірник тез Всеукраїнської науково-практичної конференції (Харків, 17 лютого 2023 р.). Харків: Юрайт, 2023. С. 235–239. URL: https://ivpz.kh.ua/wp-content/uploads/2023/03/Актуальні-проблеми-протидії-злочинності-та-корупції_17.02.23.pdf

6. Полях Є. В. Щодо питання соціально-політичних (правових) чинників порушень недоторканності приватного життя. *Права та основоположні свободи людини у контексті євроінтеграції України*: круглий стіл до Дня юриста, 4 жовт. 2023 р. Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. Харків, 2023. С. 133–135. URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/13148>

7. Полях Є. В. Щодо причин латентизації порушень приватності в українському суспільстві. *Становлення та розвиток правової держави: проблеми теорії та практики*: Матеріали XVI міжнародної науково-практичної конференції, м. Миколаїв, 21 грудня 2023 р. Львів–Торунь: Liha-Pres, 2023. С. 220–222. DOI: 10.36059/978-966-397-359-3-55.

8. Полях Є. В. До питання пошуку оптимальної моделі захисту персональних даних в Україні. *Правова система та державотворення: історичний вимір і сучасні тенденції*: Матеріали II науково-практичної конференції (м. Ужгород, 16–17 лютого 2024 р.). Одеса: Видавництво «Молодий вчений», 2024. С. 105–108.

Наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

9. Poliakh Yevheniia. Criminological characteristics of privacy violation and its prevention. *Сучасне суспільство і наука: актуальні дослідження молодих науковців*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції іноземними мовами. Харків, 27 травня 2021 р. Гол. оргком. Гетьман А. П. Харків: НЮУ ім. Ярослава Мудрого, 2021. С. 162–164. URL: http://nauka.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Збірник-матеріалів-конференції-НЮУ-2021-p_----копия.pdf

Оцінка мови та стилю дисертації. Текст дисертації підготовлений державною мовою та відповідає вимогам наукового стилю. Наукові положення, висновки та рекомендації викладені стисло, точно та ясно, що забезпечує легкість і доступність їх сприйняття. Оформлення дисертації в цілому відповідає вимогам

Міністерства освіти і науки України. У ході рецензування наукової роботи запозичень матеріалу без посилання на відповідні джерела не виявлено.

Відповідність дисертації спеціальності, з якої вона подається до захисту.

Дослідження кримінологічної характеристики та запобігання порушенням недоторканності приватного життя є напрямом, який віднесено до спеціальності 081 – Право. Робота відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502), а також Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502), і може бути подана до разової спеціалізованої вченої ради для її захисту.

В результаті відкритого голосування учасники засідання відділу проголосували (з 8 осіб, які брали участь у голосуванні):

«За»	8 осіб
«Проти»	– немає
«Утримались»	– немає

За підсумками експертизи дисертації та повноти публікації основних результатів дослідження Полях Євгенії Володимирівни

ПОСТАНОВИЛИ:

1. Висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Полях Євгенії Володимирівни на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» схвалити.

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю та практичною придатністю здобутих результатів дисертація Полях Євгенії Володимирівни відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502), а також Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами і доповненнями від 19 травня 2023 р. № 502).

3. Рекомендувати дисертацію Полях Євгенії Володимирівни на тему «Кримінологічна характеристика та запобігання порушенню недоторканності приватного життя» до захисту на здобуття наукового ступеня доктора філософії у разовій спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Результати голосування присутніх на засіданні докторів та кандидатів наук за профілем поданої на розгляд дисертації: за – 8; проти – немає; утримались – немає.

Головуючий

кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

завідувач відділу кримінологічних досліджень

Науково-дослідного інституту

вивчення проблем злочинності

ім. академіка В. В. Станіса НАПрН України

М. Г. Колодяжний

Секретар засідання

С. С. Шрамко

